

**ВИСТУПИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
В. ЯНУКОВИЧА**

Виступ Президента України В. ЯНУКОВИЧА на засіданні Ради національної безпеки і оборони України (31 травня 2010 року)

*Шановні члени Ради національної безпеки і оборони України!
Шановні колеги!*

Сьогодні ми обговорюємо питання стратегічної ваги – проект закону про засади внутрішньої і зовнішньої політики.

Цей ключовий документ визначає принципи та пріоритети державної політики на довгострокову перспективу.

Цього року ми відзначаємо 20-ту річницю прийняття Декларації про державний суверенітет.

І мусимо визнати, що всі ці роки питання основ не було врегульовано на законодавчому рівні.

Дотепер засади нашої зовнішньої політики визначені Постановою Верховної Ради України «Про Основні напрями зовнішньої політики України», прийнятою ще у липні 1993 року, тобто задовго до прийняття Конституції України.

Звичайно, за час, що минув з дати прийняття цієї Постанови, вона морально застаріла.

Докорінно змінився світ, його економічна та геополітична архітектура.

Динамічно змінюється зовнішньополітична ситуація навколо нашої держави.

Саме тому я розглядаю законодавчу ініціативу щодо основ зовнішньої та внутрішньої політики як системоутворюючу і як таку, що розкриває і регламентує політику держави, незалежно від внутрішньої політичної кон'юнктури.

Прийняття такого закону дозволить чітко визначити рамки для політики реформ, що впроваджуватимуться в Україні.

Це своєрідний коридор наших зобов'язань і можливостей, за який не може вийти ані Президент, ані Парламент, ані інші органи влади.

Моя ініціатива спрямована на забезпечення консенсусу між Главою держави, Верховною Радою та Урядом, місцевими органами самоврядування.

Прийняття цього закону стане підтвердженням незаперечного факту того, що період стратегічної невизначеності України завершено і що наша держава проводить суверенну політику національних інтересів.

Як вам добре відомо, Конституція України передбачає обов'язкове визначення та наявність в Україні засад внутрішньої і зовнішньої політики.

Вам також відомо, що Основний Закон держави покладає визначення таких засад на Верховну Раду України.

Тому принципово важливо досягти порозуміння з нашими партнерами по коаліції та нашими політичними опонентами.

З цього питання остаточне слово – за Верховною Радою.

Але позиція Глави держави та Ради національної безпеки і оборони має бути засадничою.

Адже йдеться про долю країни, безпеку її розвитку.

Необхідність розгляду такого законопроекту на засіданні РНБО пов'язана з тим, що подальші зволікання із врегулюванням цього питання створюють загрозу національній безпеці та національним інтересам України.

Прийняття такого закону дозволить нарешті навести лад у розпорошеному і неузгодженому законодавстві, де величезна кількість законодавчих актів тією чи іншою мірою визначали основи політики в різних напрямках.

Тому Закон про засади я розглядаю як перший і надзвичайно важливий крок на шляху до системних реформ в усіх сферах нашого життя.

Тепер по суті законопроект.

Запропонований законопроект визначає засади внутрішньої політики.

Йдеться про чітке формулювання принципів, на яких здійснюватиметься подальше реформування політичних і соціальних інститутів держави.

Зокрема, законопроект покликаний підтвердити та конкретизувати такі засадничі принципи як розвиток політичної демократії та громадянського суспільства, верховенство права, захист прав і свобод громадянина, розвиток місцевого самоврядування.

Серед пріоритетних цілей внутрішньої політики – забезпечення соціального консенсусу, широкого внутрішнього діалогу та громадсько–політичної стабільності.

Відтак, законопроект розкриває конституційні принципи, що гарантують розвиток України в якості соціальної та правової держави, забезпечення рівності всіх форм власності.

Нарешті, засади внутрішньої політики покладають на державні органи зобов'язання, що стосуються формування української політичної нації, відтворення та розвитку єдиного гуманітарного та інформаційного простору в державі, захист самобутності української культури.

У проекті ми чітко визначаємо найвищу пріоритетність європейського стратегічного курсу України.

Це – основний вектор нашого розвитку, що визначає зміст суспільних перетворень, основну спрямованість нашої зовнішньої і внутрішньої політики.

Наступна позиція у зовнішньополітичному блоці – стратегічне партнерство з Росією.

Не варто нагадувати, що конструктивний діалог з Російською Федерацією – життєво важливий для України.

Маємо дивитися на ці відносини як на ресурс розвитку, зокрема і європейського шляху держави.

Стратегічні відносини із США були і залишаються важливим напрямом нашої зовнішньої політики.

Поза сумнівом, від змісту та наповнення цих відносин у політичній та економічній сферах великою мірою залежить і наша безпека.

Принципово важливо також поглиблювати розвиток відносин з країнами, що утверджуються як нові світові центри зростання.

Україна дотримується статусу де–факто позаблокової держави і невходження до військово–політичних союзів та бере участь у вдосконаленні надійної системи європейської безпеки.

Ще раз наголошу: зовнішня політика робиться за допомогою низки інструментів.

За нинішніх умов де-факто позаблоковість, без обмежень і виключень, надає Україні найбільші можливості як для проведення зовнішньої політики, так і для об'єднання нашого народу.

Водночас така позиція України передбачає конструктивне партнерство з НАТО, співпрацю з іншими безпековими структурами.

Обороздатність і сектор безпеки.

У законопроекті підкреслено, що основне завдання правоохоронних органів – забезпечення прав і свобод людини і громадянина, її інтересів.

Водночас нам потрібні потужні Збройні Сили, розвідувальні і контррозвідувальні органи, здатні захистити суспільство і державу від будь-яких зовнішніх посягань.

Маємо забезпечити необхідний рівень обороноздатності, можливість співпраці в цій сфері з європейськими й атлантичними структурами.

Шановні колеги!

Я пропоную кожному з вас долучитися до обговорення цього важливого Закону.

Готовий вислухати і почути всі пропозиції до проекту.

Головне – щоб засади внутрішньої і зовнішньої політики, визначені в законопроекті, відповідали інтересам України в цілому, інтересам кожного її громадянина, базувались на об'єктивних реаліях, ґрунтувались на Конституції України та забезпечували сталий прогресивний розвиток України як європейської держави.

Після нашого обговорення та врахування пропозицій законопроект як законодавча ініціатива Президента України буде внесений на розгляд Верховної Ради України та визначений як невідкладний для позачергового розгляду парламентом.

Дякую за увагу.

Виступ Президента України В. ЯНУКОВИЧА на засіданні Комітету економічних реформ (2 червня 2010 року)

Шановні учасники засідання!

Сьогодні я оголошую перший етап реформ, що мають привести нас до успіху.

Наша мета проста і ясна – Україна впродовж 10 років має увійти до двадцятки найбільш економічно розвинених країн світу, рівень життя громадян України має відповідати європейським стандартам.

Для цього ми маємо намір передусім зробити сталим економічний розвиток України.

Ми знизимо дефіцит держбюджету і стабілізуємо державний борг.

Ми послабимо податковий тягар і розширимо податкову базу.

Ми знизимо інфляцію. Забезпечимо кредитування економіки та розвиток фінансового ринку.

Ми збільшимо фінансову і витратну автономію регіонів.

Реформи забезпечать зменшення адміністративного навантаження на бізнес.

Ми завершимо приватизацію та будемо ефективно управляти державною власністю.

Ми будемо стимулювати інноваційний розвиток і розвиток вільної торгівлі з Європейським Союзом та країнами СНД, чому значно сприятиме і впровадження безвізового режиму з ЄС.

Наші реформи дадуть можливість підвищити ефективність і провести реструктуризацію електроенергетики, вугільної, нафтогазової промисловості та ЖКГ.

У нас будуть ринкові механізми регулювання тарифів та адресна підтримка тих, хто її потребує з тим, щоб реформи не проводилися коштом найбідніших громадян, яких ми захищатимемо.

Ми модернізуємо транспортну інфраструктуру, сформуємо прозорий ринок землі, підвищимо ефективність сільськогосподарського господарства.

Ми ще скоротимо структуру державних органів і підвищимо професіоналізм державних службовців.

Серед індикаторів успіху наших реформ – підвищення середньої тривалості життя людей у нашій країні з 68 до 70 років.

Однією з важливих складових успіху реформ буде досягнення нами середнього темпу зростання ВВП не менше 5 % за рік.

Уже в 2014 році ми знизимо інфляцію з 13 до 6 %.

У наших планах – поліпшити місце України у рейтингу бізнес-клімату не менше, ніж на 40 позицій. А в рейтингу конкурентоспроможності економік – на 10 позицій.

Ми скоротимо прямі та непрямі форми державної підтримки енергетики, вугільної, нафтової та житлово–комунальної галузей на менше, ніж на 60 %.

При цьому, повторюю, ми дбатимемо про соціальну захищеність неімущих громадян України.

Ми знизимо питому енергоємність економіки на 20 %.

Сьогодні, під час цього засідання ви почуєте про конкретні складові нашої програми реформ, про програму–мінімум і програму–максимум реформування України дуже конкретно.

Кожен з виступаючих подасть докладний аналіз усіх напрямів цієї роботи.

Я скажу лише про основні цілі.

А до них належить також стабілізація державних фінансів, технологічна модернізація економіки та розвиток інфраструктури, забезпечення ефективності базових галузей економіки, що є невід’ємною передумовою сталого економічного зростання.

Безперечно, цього неможливо досягти без залучення дешевого та довгострокового кредитного ресурсу.

Найбільш прийнятним з цієї точки зору є співпраця з Міжнародним валютним фондом.

Однак для того, щоб її розпочати, Уряд повинен максимально сконцентруватися на вирішенні таких питань: скорочення дефіциту бюджету, збалансованість бюджету Пенсійного фонду та фінансових потоків НАК «Нафтогаз України».

Цей шлях не новий. Більшість країн Європи, зокрема Греція, Ірландія, Португалія, Іспанія, Італія, Німеччина надсилають бюджети суворої економії до своїх парламентів.

Ми маємо остаточно вирішити проблему повернення ПДВ, чого вже давно чекає бізнес.

Треба встановити економічно обґрунтовані тарифи на житлово–комунальні послуги, при яких, як я уже зазначав, багатий платить справедливу ціну, а бідний отримує від держави адресну допомогу.

Всі сектори промисловості повинні працювати в рівних умовах без перехресного субсидування.

Кабінет Міністрів України повинен негайно вирішити ці проблеми.

Розраховую також на підтримку Верховної Ради при прийнятті необхідних змін до законодавства.

Правляча коаліція повинна виступити ініціатором відповідних законопроектів.

Зі свого боку, я робитиму все, щоб співпраця з МВФ була відновлена, але щоб при цьому не впав рівень захисту бідних людей, старшого покоління, дітей, багатодітних родин.

Всі ці питання сконцентровано представлені у Програмі реформ, яка є продуктом поєднання зусиль провідних фахівців різних галузей.

Адже реформи, які ми сьогодні починаємо, є складним комплексом взаємопов’язаних та скоординованих заходів, спрямованих на досягнення цілої низки стратегічних завдань.

З одного боку, нам потрібно забезпечити довгострокову макроекономічну стабільність, з іншого – ми не повинні і не допустимо зниження рівня життя людей.

Переконаний, що реформи, яких би зусиль вони не вимагали, не повинні відбуватися за рахунок громадян України.

Нам треба підвищити конкурентоспроможність України і створити привабливий інвестиційний клімат.

Для цього ми будемо зменшувати роль держави в економіці, знижувати і скасовувати адміністративні бар’єри для бізнесу та розвитку інфраструктури.

І тут ми запроваджуватимемо принципово нову, стимулюючу та ефективну податкову і законодавчу політику.

Зокрема, ми приймемо новий Податковий кодекс і значно спростимо податкове адміністрування, про що я вже згадував.

Паралельно ми працюватимемо над ширшим залученням України до процесів міжнародної економічної інтеграції.

Ми вже відновлюємо старі та починаємо завойовувати нові ринки збуту для українських товарів і послуг.

Для цього треба не лише збільшувати обсяги виробництва та підвищувати якість продукції, а й працювати над візерунком України у світі, посідати активну позицію з питань міжнародної політики та міждержавних і регіональних відносин.

І, нарешті, найголовніше, що я хочу ще і ще раз повторити.

Надзавданням реформ, їх головною метою, є кардинальне покращення життя громадян.

Для цього слід формувати адресні інструменти соціального захисту для соціально вразливих категорій населення.

Для цього потрібно реформувати систему житлово–комунального господарства.

Для цього буде проведена пенсійна реформа.

Для цього ми створимо гідні умови для працівників і роботодавців.

Для малого та середнього бізнесу, для працівників бюджетної сфери, для вчителів та лікарів, студентів та науковців, робітників та селян, військовослужбовців та правоохоронців.

Окремий напрям реформ – підвищення якості державних соціальних послуг для громадян.

Підвищення якості та доступності медицини й освіти, удосконалення системи соціального забезпечення.

Не менш важливою складовою програми реформ є розвиток регіонів.

Недосконала владна організація і неефективна діяльність влади на місцевих рівнях в Україні є традиційним гальмом нашого розвитку.

Тому країні конче необхідна побудова нової моделі місцевої влади з урахуванням інтересів держави, регіону, територіальної громади, місцевого бізнесу, підприємств та установ.

Усі ці зміни є на сьогодні не просто актуальними, вони є життєво необхідними.

Без реформ Україна приречена. Країна надто довго перебувала у стані економічного застою та відсутності будь–яких кроків у напрямі модернізації та реформування економіки.

Реформи слід здійснювати швидко та скоординовано. У жодному разі не можна втрачати високий темп.

Здійснення реформ повинно забезпечити вже у 2013–2014 роках скорочення дефіциту бюджету до рівня 2 % ВВП, зниження інфляції до 5–6 %, встановлення середнього розміру пенсії не менше, ніж 45 % від середньої зарплати.

Вже зроблена ціла низка важливих кроків для побудови бази, на якій ґрунтуватимуться реформи, для створення необхідних стартових умов.

Ми забезпечили 30–відсоткову знижку на ціну російського газу для України. Це дозволило нам скоротити колосальні витрати, що непосильним тягарем лягали на державний бюджет та на плечі громадян.

А тепер ми використаємо ці вивільнені ресурси для здійснення системних реформ в інтересах людей.

Ми відродили дружні та взаємовигідні відносини з нашим стратегічним партнером і найближчим сусідом – Російською Федерацією.

І відкрили, таким чином, дорогу для потужних інвестицій в українську економіку, для створення спільних проектів, відновлення колосального ринку збуту українських товарів і послуг.

І все це – зі збереженням і подальшим розвитком іншого нашого стратегічного вектора європейської інтеграції.

Вже зараз ми впритул підійшли до таких надважливих питань, як зона вільної торгівлі з ЄС, безвізовий режим для українських громадян та асоційоване членство України в цьому об'єднанні.

А це означає, що Україна поступово, але дуже впевнено посідає належне їй місце важливого геополітичного центру на карті Європейського континенту.

Що у свою чергу дозволить нам повною мірою реалізувати наш, досі не розкритий, але колосальний, науково-технічний, аграрно-промисловий, трудовий, транзитний потенціал.

У стислі строки нам вдалося успішно побудувати чітко працюючу владну вертикаль. Українська влада сьогодні стабільна, передбачувана і дієздатна.

Вперше за останні кілька років у країні сформована дієва парламентська коаліція.

Ми маємо професійний та відповідальний коаліційний уряд. Ми маємо єдину, потужну, мотивовану команду, здатну досягати найамбітніших цілей.

Таким чином, на сьогодні ми вже визначилися з ресурсною базою та політичним механізмом для реалізації системних економічних реформ.

Ми зробили дуже важливі кроки на шляху до масштабних трансформацій. Але це лише перші кроки, початок дороги.

Зараз починається найголовніше – самі реформи.

Ми стаємо на дуже непростий шлях, що потребуватиме від усіх нас максимальної концентрації.

Максимального поєднання інтелектуальних, організаційних, кадрових, фінансових ресурсів.

Реформи не відбудуться за помахом чарівної палички.

Це велика праця і велика відповідальність.

Ми не маємо права на помилки.

Бо народ України надто довго чекає позитивних зрушень. І ми повинні дати результат якомога швидше.

Дуже важливо, щоб реформи були підтримані суспільством.

Розуміння і сприйняття громадянами – обов'язкова умова успішного здійснення реформ.

І тому всі наші кроки мають здійснюватися на засадах максимальної відкритості, публічності та прозорості.

Українське суспільство, яке до сьогодні було штучно роз'єднаним і навіть поляризованим, потрібно консолідувати довкола ідеї масштабних позитивних трансформацій усього нашого життя.

Об'єднати цілями, що однаково позитивно сприймаються всіма громадянами, незалежно від їх місця проживання, мови спілкування чи національності.

Це і відродження української економіки.

Це і підйом нашої промисловості та сільського господарства.

Це і створення в Україні робочих місць.

І повернення додому, до родин, мільйонів українських заробітчан. Бо їхні руки, їхній розум, їхня працелюбність віднині будуть потрібні їхній Батьківщині.

Це і підвищення стандартів життя і соціальних стандартів до європейського рівня.

Ми повинні дати країні перспективу, а народу – добробут, віру у власні сили та впевненість у завтрашньому дні.

Дякую за увагу.

Вступне слово Президента України В. ЯНУКОВИЧА на прес-конференції, присвяченій 100 дням перебування на посаді Глави держави (4 червня 2010 року)

Доброго дня, шановні друзі!

Приємно з вами зустрітися чергового разу. Наші зустрічі інколи бувають гострими, але ми вже до цього звикли. Сьогодні, коли виповнилося сто днів від часу, як я почав працювати на посаді Президента України, я готовий з вами поділитися своїми думками, як завжди щиро відповісти на всі ваші запитання, що будуть вас цікавити.

Учора я звернувся до Українського народу і висловив своє бачення розвитку нашої країни. Безумовно, у своєму Зверненні я висловив свою точку зору про ситуацію, що ми сьогодні маємо в Україні, про наслідки руйнівної політики попередньої влади і погляд у майбутнє – як ми будемо модернізувати країну, яку модель розвитку нашої держави буде застосовано.

Моє бачення – однією з передумов успішного розвитку країни є ефективна робота влади, створення умов для розвитку економіки, прийняття необхідних законів для надходження в країну інвестицій, зняття бар'єрів і боротьба з бюрократією, яка дуже часто стає на заваді ефективному залученню інвестицій.

Я приділив багато уваги правам людини в нашій країні. Це одне з питань, яке є найважливішим для кожної людини, яка хоче себе бачити і відчувати вільною, розмовляти тією мовою, якою бажає, сповідувати будь-яку релігію.

Тому всі кроки, зроблені за сто днів, я спрямовував на те, щоб побудувати фундамент розвитку економіки. Я виклав свою точку зору на реформи і шляхи модернізації України в презентованій два дні тому Концепції.

Вважаю, що однією з головних передумов успішної реалізації цих реформ є єдність влади, коли Президент, коаліція в парламенті, Уряд беруть на себе зобов'язання як у внутрішній, так і зовнішній політиці. Їх виконують. У нас зараз створено всі передумови, щоб ми успішно розпочали реалізацію тих реформ, на яких я зробив наголос.

Стабілізація системи влади – одна з передумов успішної реалізації всього наміченого. Нам вдалося за цей короткий період часу стабілізувати відносини з Росією, побудувати спільний план дій з ЄС в усіх напрямках, що стосуються інтеграції України до європейського простору. Нам вдалося чергового разу підкреслити, що ми будемо стратегічні відносини з США.

Ми також зробили наголос, що Україна співпрацюватиме з економічними центрами світового впливу. Наприклад, таким, як Китай. Сьогодні ми вибудовуємо програму активізації відносин з Китаєм.

Реформи, на яких я робив наголос, спрямовані не тільки на вирішення економічних питань в Україні. Наприклад, судова реформа спрямована на те, щоб врешті–решт завершити її. Тому що вона була розпочата багато років тому і не могла в такому стані залишатися. У цій реформі ми передбачили насамперед деполітизацію судової системи, викорінення корупції й надання відповідних прав суддям, захисту їх прав, створення системи незалежних судів. Безумовно, наближення судів до людини, якість роботи суддів – це також передбачається у цій реформі.

Таким чином, я хотів би сказати, що кроки, які ми зробили для будівництва фундаменту розвитку України, були суттєвими. Тепер можна починати самі реформи. Тобто будувати сам дім, у якому будуть вікна. А вікна – це свобода слова й інформації. Тому я бажаю, щоб ці вікна завжди були чистими і прозорими, щоб ми бачили через ці вікна весь світ, а нас також бачив весь світ. Я готовий відповідати на ваші запитання, як завжди, щиро і відверто.